

[Miljøministeren]

Overvågningsprogrammet må bl.a. baseres på en viden om udgangssituationen. Det kræver f.eks. geologiske undersøgelser for at opnå en tilstrækkelig lang referencetidsramme for at kunne skelne mellem naturgivne og kulturelle påvirkninger af miljøet. Der skal tillige ske en opbygning af viden om økologiske sammenhænge og metoder. Et aspekt i denne sammenhæng er også udviklingen i vort syn på naturen, og hvordan dette afspejler sig i naturforvaltningen.

Natur- og miljøovervågningen kan tillige bidrage til at klarlægge, hvilke effekter *miljøgenopretning* har. Genopretningen af miljøet, som det er vigtigt at komme i gang med, vil være en udfordring for miljøforskningen. For at kunne pege på de nødvendige indgreb er det påkrævet at have et nøje kendskab til såvel de naturlige processer som de økonomiske, teknologiske og samfundsmæssige forhold, der påvirker udviklingen.

På vandområdet er der inden for de eksisterende programmer iværksat forskning med henblik på genopretning af natur- og miljøkvalitet. Som eksempel herpå kan nævnes Ringkøbing Fjord, hvor myndighederne bestræber sig på at genoprette fjordens tilstand. Også saltvandssøen i Vadehavet er et eksempel på etablering af et naturelement, hvis udvikling nøje overvåges og udforskes.

Forskning omkring *friluftsliv* er et område, der skal gøres mere ved. Ser vi på vore nabolande, er forskningen her meget længere fremme. Her skal blot nævnes to hovedområder, hvor vi i dag kun har en meget begrænset viden til rådighed som grundlag for planlægning og beslutninger inden for friluftslivet:

- Hvilke barrierer begrænser i dag reelt friluftaktiviteter for forskellige befolkningsgrupper?
- Bæreevne over for en række forskellige former for friluftaktiviteter.

Det vil i den forstærkede forskningsindsats bl.a. blive vurderet, hvorledes der kan tilrettelægges et samspil mellem miljøministeriet og relevante forskningsinstitutioner/lærestalter.

På *forureningsområdet* følger miljøministeriet sammen med amterne løbende udviklingen i forureningen af miljøet og konsekvenserne heraf. Der foregår løbende indsamling af data om udviklingen i miljøkvaliteten, og der er flere fagdatacentre under planlægning

og opbygning. I deres arbejde indgår en koordination og systematisering og oftest også metodeudvikling inden for de enkelte fagdatacentres område. Dette arbejde muliggør også, at der kan udarbejdes landsdækkende oversigter. Arbejdet med at følge udviklingen i forureningen rummer både undersøgelser af kendte og nye forureningskilder. Der er derfor behov for løbende at følge den internationale udvikling og derigennem øge vores viden om fremtidige miljøproblemer og metoder til deres løsning.

Vandressourcerne er på grund af forureningen blevet et dynamisk begreb, hvor ændringer i grundvandets kemiske sammensætning spiller en afgørende rolle for udnyttelsen af denne ressource. Det er nødvendigt at overvåge grundvandet, og et sådant program for grundvandsmonitoring er under etablering i samarbejde med amtskommunerne.

Nye problemer med *lossepladser* og *af-faldsdeponier* dukker næsten dagligt op. Det er en faretruende situation, der kræver en forskningsindsats for at kunne løse problemerne på en økonomisk optimal måde. Ministeriet planlægger forskningsprojekter inden for en ramme på 19,1 mill. kr. Der vil blive udvalgt 2 forsøgslossepladser, hvor kemiske, geologiske og hydrologiske forhold samt forskellige undersøgelsesmetoder vil blive detaljeret undersøgt. Teknikker til rensning, afværgning og genopretning søges udviklet dels af hensyn til at behandle de eksisterende deponier på miljømæssigt forsvarlig måde, dels af hensyn til indretning og placering af de deponier, der trods alt skal etableres i fremtiden. I den forbindelse tages også hensyn til, at deponier skal indpasses i det eksisterende landskab.

4.3. Kemiske stoffer.

Den industrielle udvikling og det større forbrug af kemikalier har medført en stigende belastning af vort miljø og en øget risiko for forurening af vores levnedsmidler. Miljøministeriet udfører da også en omfattende sektorforskning inden for området kemiske stoffer.

Der er et så stort antal kemiske stoffer i omløb, at en væsentlig opgave består i prioritering af, hvilke eksisterende kemikalier der skal følges nøjere, og som eventuelt kræver en indsats i form af information, yderligere